PTO/SB/21 (08-00) type a plus sign (+) inside this box -Approved for use through 10/31/2002. OMB 0651-0031 U.S. Patent and Trademark Office: U.S. DEPARTMENT OF COMMERCE ler the Paperwork Reduction Act of 1995, no persons are required to respond to a collection of information unless it displays a valid OMB control number. Applicati n Numb r 10/707,331 TRANSMITTAL Filing Date 12/05/2003 **FORM First Named Inventor** JONSSON (to be used for all correspondence after initial filing) Group Art Unit Unknown **Examiner Name** Not Assigned Total Number of Pages in This Submission Attorney Docket Number 07589.0139.PCUS00 ENCLOSURES (check all that apply) **Assignment Papers** After Allowance Communication to Fee Transmittal Form (for an Application) Group Appeal Communication to Board of Fee Attached Proposed Amended Drawings Appeals and Interferences Appeal Communication to Group Amendment / Response Licensing-related Papers (Appeal Notice, Brief, Reply Brief) After Final Request for Reconsideration Proprietary Information Affidavits/declaration(s) Petition to Convert to a Status Letter Provisional Application Declaration/Power of Attorney Other Enclosure(s) Extension of Time Request (please identify below): Postcard. Terminal Disclaimer Express Abandonment Request Request for Refund Information Disclosure Statement CD, Number of CD(s) Certified Copy of Priority Remarks Document(s) Response to Missing Parts/ Incomplete Application Response to Missing Parts under 37 CFR 1.52 or 1.53 SIGNATURE OF APPLICANT, ATTORNEY, OR AGENT Firm HOWREY SIMON ARNOLD & WHITE, LLP Tracy W. Druce Individual name

CERTIFICATE OF HAND DELIVERY

I hereby certify that this correspondence is being hand delivered to the United States Patent and Trademark Office, Arlington, VA. 22202 on this date:

Typed or printed name

Daniel Hernandez

Signature

Date

Date

Date

02/06/2004

Burden Hour Statement: This form is estimated to (ak) 0.2 hours to complete. Time will vary depending upon the needs of the individual case. Any comments on the amount of time you are required to complete this form should be send to the Chief Information Officer, U.S. Patent and Trademark Office, Washington, DC 20231. DO NOT SEND FEES OR COMPLETED FORMS TO THIS ADDRESS. SEND TO: Assistant Commissioner for Patents, Washington, DC 20231.

Intyg Certificate

Härmed intygas att bifogade kopior överensstämmer med de handlingar som ursprungligen ingivits till Patent- och registreringsverket i nedannämnda ansökan.

Ansökan ingavs ursprungligen på engelska.

This is to certify that the annexed is a true copy of the documents as originally filed with the Patent- and Registration Office in connection with the following patent application.

The application was originally filed in English.

- (71) Sökande Volvo Aero Corp, Trollhättan SE Applicant (s)
- (21) Patentansökningsnummer 0102002-3 Patent application number
- (86) Ingivningsdatum
 Date of filing

2001-06-05

Stockholm, 2004-01-14

För Patent- och registreringsverket For the Patent- and Registration Office

Hjördis Segerlund

Avgift

Fee 170:-

10

15

25

Ink. t. Patent- och reg.verket

2001 -06- 0 5

C13467, IF

2001-05-28

Huvudfaxen Kassan

TITEL: Drivning av hjälpapparater till en gasturbinanordning.

TEKNISKT OMRÅDE:

Föreliggande uppfinning avser ett arrangemang för drivning av en eller flera hjälpapparater till en gasturbinanordning innefattande en växellåda av planetväxeltyp med stillastående planethjulshållare. Huvudkomponenterna i en konventionell gasturbinanordning är gasturbinmotorn, växellådan och generatorn, där gasturbinmotorn vanligen innefattar en kompressor, en brännkammare och en turbin. I växellådan ingår en huvudväxel vars uppgift är att reducera gasturbinmotorns höga varvtal till ett lämpligt generatorvarvtal. Ofta är huvudväxellådan av planetväxeltyp med stillastående planethjulshållare (s.k. "stargear"-typ) som ger en god verkningsgrad och ger möjlighet till en kompakt konstruktion. Gasturbinanordningar av ovan nämnda slag används exempelvis för elproduktion i kraftverk och för framdrivning av fordon, flygplan och fartyg. En gasturbinanordning innefattar även ett antal hjälpapparater som t.ex. oljepump, bränslepump, startmotor, roterande oljeavskiljare och kompressorer, vilkas drivning på något sätt måste ordnas.

Uppfinningen kommer i det följande beskrivas applicerad i en gasturbinanordning för drivning av en generator. Detta är en fördelaktig men på intet sätt begränsande applikation av uppfinningen.

TEKNIKENS STÅNDPUNKT:

För enaxliga gasturbiner sker hjälpapparatdrivningen traditionellt från kuggväxlar som drivs från något av huvudväxelns kugghjul. På grund av stora varvtalsskillnader mellan huvudväxelns kugghjul och de varvtal som är lämpliga för de flesta hjälpapparater, samt även på grund av begränsningar i tillgängligt utrymme, utgörs vanligen dessa hjälpapparatväxlar av ett relativt komplicerat system av ett flertal kugghjul med tillhörande lager- och lagerhusdelar. Tillsammans med huvudväxelns komponenter utgör denna hjälpapparatväxellåda den gemensamma växellådan. En hjälpapparatdrivning anordnad på detta sätt medför att växellådans konstruktion kompliceras betydligt jämfört med själva huvudväxellådan, vilket i sin tur medför att växellådan som helhet blir förhållandevis kostsam att tillverka.

15

20

25

::::

::-:

•:••:

2001 -06- 0 5

Huyudfaxen Kassan

REDOGÖRELSE FÖR UPPFINNINGEN:

Syftet med föreliggande uppfinning är att tillhandahålla en hjälpapparatdrivning till gasturbinanordningar som möjliggör en i förhållande till känd teknik mindre komplicerad konstruktion av växellådan. Detta syfte uppnås medelst ett arrangemang, vars särdrag framgår av patentkrav 1. Efterföljande patentkrav beskriver fördelaktiga vidareutvecklingar och varianter av uppfinningen.

Uppfinningen utgör ett arrangemang för drivning av en eller flera hjälpapparater till en gasturbinanordning innefattande en växellåda av planetväxeltyp med stillastående planethjulshållare. Uppfinningen kännetecknas av att åtminstone en av nämnda hjälpapparater är förbunden med en i växellådan ingående planethjulsaxel. Härigenom kan hjälpapparaten drivas från planethjulsaxeln i stället för via hjälpapparatväxellådan, vilket ger möjligheten att reducera antalet kugghjul i transmissionen för drivning av hjälpapparaten. Detta medför att växellådan som helhet kan förenklas och därmed tillverkas på ett mer kostnadseffektivt sätt. Lämpligen utnyttjas en hjälpapparat av sådan konstruktion som lämpar sig för drift med ett relativt högt varvtal.

I en föredragen utföringsform av uppfinningen är den vid nämnda planethjulsaxel förbundna hjälpapparaten ansluten direkt till nämnda planethjulsaxel. Lämpligen utgör den roterande komponenten i nämnda hjälpapparat en form av förlängning av planethjulsaxeln. Härigenom kan hjälpapparaten drivas direkt från planethjulsaxeln vilket innebär att drivningen kan ordnas med komponenter som redan ingår i huvudväxellådan. Med andra ord krävs inga ytterligare kugghjul eller lagringar för att driva hjälpapparaten. Eftersom flera planethjulsaxlar finns tillgängliga och eftersom en planethjulsaxel kan driva mer än en hjälpapparat, kan flera hjälpapparater drivas utan att några extra kugghjul eller lager krävs utöver vad som redan ingår i huvudväxellådan. Denna utföringsform ger därför stora möjligheter att förenkla växellådan och därmed kostnadseffektivisera dess tillverkning.

Företrädesvis är den vid nämnda planethjulsaxel förbundna hjälpapparaten inbyggd i växellädan. Vidare kan den vid nämnda planethjulsaxel förbundna hjälpapparaten vara en oljepump eller en roterande oljeavskiljare. Dessa hjälpapparater är speciellt lämpade för att drivas direkt från huvudväxellådans planethjulsaxlar. Oljepumpen är i regel relativt liten och en pumptyp som är lämplig för planethjulens relativt höga varvtal kan användas, exempelvis en pump av "gerotor"-typ. Även den roterande oljeavskiljaren (om sådan används) passar bra för planet-

25

-:--:

2001 -06- 0 5

Huvudfaxen Kossan

hjulens varvtal och den kan enkelt anpassas i storlek för att få god funktion. Vidare är det förenat med fördelar att oljepumpen och den roterande oljeavskiljaren är inbyggda i växellådan som t.ex. ett minskat behov av yttre rörledningar och en minskad risk för läckage.

Övriga hjälpapparater som inte drivs från växellådan anbringas lämpligen utanför växellådan, t.ex. kan de göras elmotordrivna. Härigenom kan de hjälpapparater som med fördel drivs från växellådan, antingen de är inbyggda eller inte, drivas av huvudväxellådans komponenter varvid behovet av ytterligare kugghjul och lager utöver huvudväxellådans kan elimineras. Detta möjliggör en förhållandevis enkel konstruktion av växellådan och därmed en kostnadseffektiv tillverkning.

KORT BESKRIVNING AV FIGURER:

Uppfinningen kommer nedan att beskrivas ytterligare under hänvisning till följande figurer där:

15 Figur 1 schematiskt visar huvudkomponenterna i ett exempel på en konventionell gasturbinanordning,

Figur 2 visar en schematisk snittvy över en huvudväxellåda av planetväxeltyp där uppfinningen är applicerad enligt en föredragen utföringsform, och där

Figur 3 visar en mer detaljerad vy av den föredragna utföringsformen av uppfinningen.

BESKRIVNING AV UTFÖRINGSEXEMPEL:

Figur 1 visar schematiskt huvudkomponenterna i ett exempel på en konventionell gasturbinanordning. Bränsle och luft leds, via en kompressor 31, in i en brännkammare 32 där
förbränning sker. Avgaserna leds vidare till en turbin 33 vilken sätts i rotation av avgasernas
expansion. Turbinen 33 driver en drivaxel 34 som dels driver kompressorn 31, och dels går
vidare in i en växellåda 1. En ur växellådan utgående axel 9 driver en generator 35. Som
tidigare nämnts innehåller växellådan 1 enligt konventionell teknik en huvudväxellåda och en
hjälpapparatväxellåda.

I figur 2 visas schematiskt en förenklad bild av en huvudväxellåda av planetväxeltyp med stillastående planethjulshållare där uppfinningen har applicerats i en föredragen utföringsform. En till växellådan 1 ingående axel 2 (d.v.s. gasturbinmotorns drivaxel 34 i figur 1) är via kuggar 3 förbunden med ett större planethjul 4. Ett mindre planethjul 5 är via kuggar 6 förbundet med ett ringhjul 7 som via kuggar 8 driver en ur växellådan 1 utgående axel 9,

5. JUN. 2001 15:32

5

20

25

Huvudfaxen Kassan

2001 -06- 0 5

vilken utgående axel t.ex. är ansluten till en (ej visad) generator. Det större planethjulet 4 och det mindre planethjulet 5 sitter på en och samma planethjulsaxel 10, vilken planethjulsaxel 10 är upphängd i två lagringar 11a, 11b. En hjälpapparat 12, t.ex. en ljepump, är ansluten direkt till planethjulsaxeln 10 via ett förbindningsorgan 13, t.ex. en bult. En roterande komponent 14 i hjälpapparaten 12 är indikerad med en streckad linje. Den roterande komponenten 14 i hjälpapparaten 12 utgör således en form av förlängning av planethjulsaxeln 10 varför inga extra kugghjul eller lager krävs för att driva hjälpapparaten 12 utöver de lagringar 11a, 11b som ändå ingår i planethjulsaxelns 10 upphängning.

Att planethjulsaxeln 10 är försedd med två planethjul 4, 5 har med huvudväxelns utväxling att 10 göra. Naturligtvis är uppfinningen applicerbar även om planethjulsaxeln 10 är försedd med endast ett planethjul.

I figur 2 avses främst att visa principen för hur hjälpapparaten 12 enligt den föredragna utföringsformen kan anslutas direkt till planethjulsaxeln 10, d.v.s. på så sätt att behovet av 15 ytterligare kugghjul och lager utöver huvudväxelns bortfaller. I övrigt kan hjälpapparaten 12 och kringarrangemang som t.ex. kanaler och övriga anslutningar utformas på olika sätt.

Hjälpapparaten 12 är i figur 2 inbyggd i växellådan 1, d.v.s. att hjälpapparaten 12 är anordnad innanför växellådans 1 kåpa 15. Alternativt kan hjälpapparaten 12 anordnas utanför växellådans 1 kåpa 15 genom att t.ex. låta planethjulsaxeln 10, eller en förlängning av denna, gå ut genom ett hål i kåpan 15. En sådan lösning kan vara lämplig för en hjälpapparat som t.ex. kompressor eller hydraulpump.

Den typ av växellåda som avses i figur 2 innefattar normalt tre stycken planethjulsaxlar som fungerar på liknande sätt som den beskrivna planethjulsaxeln 10. Antalet planethjulsaxlar kan dock vara fler än tre. I figuren indikeras närvaron av en andra planethjulsaxel 20 med tillhörande större planethjul, mindre planethjul och lagringar. Var och en av de i huvudväxeln ingående planethjulsaxlarna kan driva en eller flera hjälpapparater. Som ett alternativ till vad som visas i figur 2 kan hjälpapparaterna vara förbundna i motsatt ända av planethjulsaxeln 10, såvida utrymmet innanför ringhjulet 7 inte är alltför begränsat. Ett ytterligare alternativ är att hjälpapparater förbinds i båda ändar av planethjulsaxeln 10. Tänkbart är också att låta planethjulsaxeln 10, eller en förlängning av denna, sträcka sig helt igenom hjälpapparaten 12 varvid en ytterligare hjälpapparat kan anordnas vid samma planethjulsaxel.

10

15

20

1nk. t. Patent- och reg.verket

2001 -06- 0 5

Huvudfaxen Kassan

I en konventionell växellåda drivs hjälpapparatväxellådan från någon av huvudväxelns komponenter, t.ex. via (ej visade) yttre kuggar på ringhjulet 7. Uppfinningen kan kombineras med någon form av hjälpapparatväxellåda för drift av hjälpapparater som ej drivs av någon av planethjulsaxlarna.

Figur 3 visar i en mer detaljerad vy ett exempel på hur en hjälpapparat kan anordnas i en föredragen utföringsform av uppfinningen. I det visade exemplet utgörs hjälpapparaten 12 av en oljepump av "gerotor"-typ. Oljepumpen kan försörja växellåda, gasturbinmotor och eventuellt även generatorn med olja. Enligt tidigare är den ingående axeln 2 via kuggar 3 förbunden med det större planethjulet 4. Det mindre planethjulet 5 är försett med kuggar 6 avsedda att förbindas med ringhjulet 7 i figur 2 (ej visat i figur 3). Det större planethjulet 4 och det mindre planethjulet 5 sitter på samma planethjulsaxel 10, vilken planethjulsaxel 10 är upphängd i de två lagringarna 11a, 11b i figur 2 (varav endast 11a visas i figur 3). Hjälpapparaten 12, i detta fallet en oljepump, är ansluten direkt till planethjulsaxeln 10 via ett förbindningsorgan (13 i figur 2) som i detta fallet innefattar en bult 13a och en tapp 13b. Den roterande komponenten i oljepumpen utgör således en form av förlängning av planethjulsaxeln 10 varför inga extra kugghjul eller lager krävs för att driva oljepumpen utöver de lagringar 11a, 11b som ändå ingår i planethjulsaxelns 10 upphängning. I figuren visas även exempel på hur kringarrangemang såsom oljekanaler 16 och slitplåtar 17 kan anordnas.

Ett exempel på en annan hjälpapparat som med fördel kan anordnas på liknande sätt som oljepumpen i figur 3 är en roterande oljeavskiljare.

Uppfinningen är inte begränsad till de ovan beskrivna utföringsexemplen, utan en rad modifieringar är tänkbara inom ramen för de efterföljande patentkraven. Exempelvis kan hjälpapparaten förbindas operativt med planethjulsaxeln på annat sätt än med en bult, som t.ex. genom att använda splines eller en kuggkoppling, eller genom att planethjulsaxeln är förlängd och tjänar som axel även för hjälpapparaten. Eventuellt kan något enstaka kugghjul användas i denna förbindning för att t.ex. reducera varvtalet.

Ink. t. Patent- och req.verket

2001 -06- 0 5

PATENTKRAV:

Huyudfaxen Kassan

- 1. Arrangemang för drivning av en eller flera hjälpapparater (12) till en gasturbinanordning innefattande en växellåda (1) av planetväxeltyp med stillastående planethjulshållare,
- kännetecknat av att åtminstone en av nämnda hjälpapparater (12) är förbunden med en i växellådan (1) ingående planethjulsaxel (10).
 - 2. Arrangemang enligt krav 1,
- k ännetecknat av att den med nämnda planethjulsaxel (10) förbundna hjälpapparaten (12) är ansluten direkt till nämnda planethjulsaxel (10).
 - 3. Arrangemang enligt krav 1 eller 2,
- kännetecknat av
 att den med nämnda planethjulsaxel (10) förbundna hjälpapparaten (12) är inbyggd i
 växellådan (1).
 - 4. Arrangemang enligt något av föregående krav,
- 20 kännetecknat av att den med nämnda planethjulsaxel förbundna hjälpapparaten är en oljepump eller en roterande oljeavskiljare.
 - 5. Arrangemang enligt något av föregående krav,
- 25 kännetecknat av att samtliga från växellådan (1) drivna hjälpapparater (12) är direkt anslutna till någon eller några av de i växellådan (1) ingående planethjulsaxlarna (10).
 - 6. Arrangemang enligt något av foregående krav,
 - kännetecknat av
 att gasturbinanordningen innefattar en generator och är stationärt anordnad för
 elkraftsproduktion.

NR. 4479 S. 9

Ink. t. Patent- och reg.verket

2001 -06- 0 5

SAMMANDRAG:

Huvudfax n Kassan

Uppfinningen avser ett arrangemang för drivning av en eller flera hjälpapparater (12) till en gasturbinanordning innefattande en växellåda (1) av planetväxeltyp med stillastående planethjulshållare. Åtminstone en av nämnda hjälpapparater (12) är förbunden med en i växellådan (1) ingående planethjulsaxel (10). Uppfinningen bidrar till att förenkla växellådans konstruktion.

(Sammandraget avser figur 2.)

1/2

2001 -06- 0 5

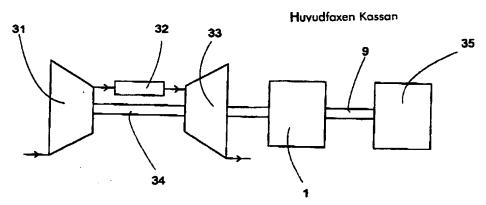
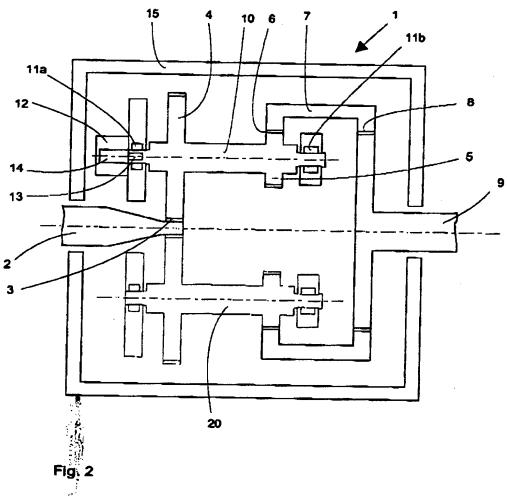

Fig. 1

Ink. t. Patent- och req.verket

2001 -06- 0 5

2/2

Huvudfaxen Kassan

